

PRAVILA

O KONTROLI POSLOVANJA SA HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI

("Sl. list RCG", br. 28/07)

Opšte odredbe

Član 1

Ovim pravilima utvrđuju se bliži uslovi i način na koji Komisija za hartije od vrijednosti (u daljem tekstu: Komisija) vrši kontrolu poslovanja sa vlasničkim i dugoročnim i kratkoročnim dužničkim hartijama od vrijednosti (u daljem tekstu: hartije od vrijednosti), emitenata hartija od vrijednosti, kupaca hartija od vrijednosti, berzi i ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: ovlašćeni učesnik) i Centralne Depozitarne Agencije.

Član 2

Kontrolu poslovanja lica iz člana 1 ovih pravila Komisija vrši: po sopstvenoj inicijativi ili na inicijativu člana Komisije, na predlog vlasnika hartije od vrijednosti ili potencijalnog investitora u hartije od vrijednosti, berze, ovlašćenog učesnika, Centralne Depozitarne Agencije ili na zahtjev drugog nadležnog organa.

Predlog vlasnika hartija od vrijednosti ili potencijalnog investitora u hartije od vrijednosti, berze, ovlašćenog učesnika, Centralne Depozitarne Agencije ili zahtjev drugog nadležnog organa za vršenje kontrole poslovanja lica iz člana 1 ovih pravila mora biti obrazložen i sadržati podatke koji ukazuju u čemu se sastoji povreda propisa i posljedice koje ona izaziva ili može izazvati.

Komisija može vršiti kontrolu poslovanja lica iz člana 1 ovih pravila i na osnovu predloga stranog organa nadležnog za nadzor tržišta hartija od vrijednosti i dužna je da stranom organu nadležnom za nadzor tržišta hartija od vrijednosti, na čiji je zahtjev obavljena kontrola, dostavi nalaze kontrole poslovanja ovih lica.

Član 3

Komisija vrši:

- 1) posrednu kontrolu - pregledom godišnjeg i periodičnog izvještaja, odgovarajućih finansijskih izvještaja koji se dostavljaju Komisiji i pribavljanjem informacija na drugi način; ili
- 2) neposrednu kontrolu - uvidom u registre, druge evidencije, poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje sa hartijama od vrijednosti, u prostorijama kontrolisanog lica ili drugog lica kod koga opravdano očekuje da može pribaviti podatke i činjenice u vezi sa kontrolom.

Za obavljanje kontrole iz stava 1 ovog člana Komisija može propisati plaćanje određene naknade.

Komisija može propisati plaćanje posebne naknade za ostvarivanje prava na kontrolu godišnjeg i periodičnog izvještaja o radu berzi, ovlašćenih učesnika i Centralne Depozitarne Agencije.

Kada Komisija propiše plaćanje naknade iz stava 3 ovog člana plaćanje te naknade je uslov za podnošenje godišnjeg i periodičnog izvještaja o radu.

Prema berzi, ovlašćenom učesniku i Centralnoj Depozitarnoj Agenciji koji ne podnesu godišnji ili periodični izvještaj o radu u propisanim rokovima Komisija će preduzeti odgovarajuće mjere, uključujući oduzimanje dozvole za rad.

Član 4

Za utvrđene nepravilnosti u poslovanju koje, saglasno zakonu, mogu predstavljati krivično djelo ili prekršaj, Komisija podnosi prijavu nadležnom organu.

Kontrola poslovanja emitenata i kupaca hartija od vrijednosti

Član 5

Kontrolom poslovanja emitenata i kupaca hartija od vrijednosti Komisija kontroliše naročito:

- 1) primjenu zakona, pravila i uputstava Komisije;
- 2) izvršavanje obaveza koje proizilaze iz odluke o emisiji hartija od vrijednosti;
- 3) izvršavanje obaveza koje proizilaze iz hartije od vrijednosti;
- 4) postupak javne ponude hartija od vrijednosti i postupak evidentiranja emisija hartija od vrijednosti kada je emitent Republika Crna Gora, kada se hartije od vrijednosti emituju zatvorenim ponudom ili unaprijed poznatim sticaocima;
- 5) obavljanje trgovine u primarnoj prodaji između emitenta i kupca hartije od vrijednosti;
- 6) obavljanje trgovine u sekundarnoj prodaji između imaoaca i kupca hartije od vrijednosti.

Član 6

Komisija vrši posrednu kontrolu emitenata pregledom njihovog godišnjeg i periodičnog računa, drugih odgovarajućih finansijskih izvještaja koje Komisija zatraži i pribavljanjem informacija na drugi način.

Ako Komisija posrednom kontrolom ustanovi nepravilnosti u poslovanju sa hartijama od vrijednosti, rješenjem nalaže emitentu ili kupcu hartija od vrijednosti da ustanovljene nepravilnosti otklone u određenom roku.

Emitent ili kupac hartija od vrijednosti dužni su da otklone ustanovljene nepravilnosti u datom roku i da o tome pismeno obavijeste Komisiju. Uz odgovor, dužni su da prilože dokumentaciju i druge dokaze iz kojih se može utvrditi da su ustanovljene nepravilnosti otklonjene.

Kada Komisija utvrdi da su otklonjene utvrđene nepravilnosti, donosi zaključak da je emitent ili kupac hartija od vrijednosti postupio u skladu sa rješenjem Komisije o preduzimanju mjera i o prestanku potrebe za preduzimanjem daljih mjera prema tom licu.

Ako emitent ili kupac hartija od vrijednosti ne postupe po nalogu Komisije za otklanjanje nepravilnosti Komisija prema njima preduzima mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila.

Izuzetno od odredaba st. 1 do 5 ovog člana, ako su utvrđene nepravilnosti po svojoj prirodi neotklonjive, Komisija prema emitentu može preduzeti mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila odmah nakon što utvrdi postojanje takvih nepravilnosti.

O preduzetim mjerama Komisija po potrebi obavještava berzu na kojoj se trguje hartijama od vrijednosti koje su predmet kontrole i ovlašćenog učesnika čiji je klijent subjekt kontrole.

Član 7

Ako se nalog Komisije iz člana 6 ovih pravila odnosi na postupak javne ponude hartija od vrijednosti, emitent je dužan da obustavi postupak upisa i uplate hartija od vrijednosti od prijema naloga Komisije do dana prijema obavještenja na osnovu koga Komisija utvrdi da su nepravilnosti otklonjene. U tom periodu prestaje da teče rok za prodaju hartija od vrijednosti iz javne ponude.

Ako emitent ne postupi po nalogu Komisije za otklanjanje nepravilnosti u postupku javne ponude, ili su utvrđene nepravilnosti po svojoj prirodi neotklonjive, Komisija poništava rješenje o odobrenju prospekta za javnu ponudu emisije hartija od vrijednosti.

Kontrola poslovanja berzi i ovlašćenih učesnika

Član 8

Kontrolom poslovanja berzi Komisija kontroliše naročito:

- 1) primjenu zakona, pravila i uputstava Komisije i pravila i drugih akata berze;
- 2) ostvarenu trgovinu hartija od vrijednosti uopšte ili sa pojedinim hartijama od vrijednosti na berzi;
- 3) postupanje sa podnijetim zahtjevima za prijem i prestanak članstva na berzi;
- 4) postupanje sa podnijetim zahtjevima za prijem na listing berze, o prijemu hartija od vrijednosti na listing berze i skidanju hartije od vrijednosti sa listinga berze;
- 5) način sprovođenja bilo koje aktivnosti berzanskog poslovanja;
- 6) organizaciju i unutrašnje poslovanje.

Član 9

Kontrolom poslovanja ovlašćenih učesnika Komisija kontroliše naročito:

- 1) primjenu zakona, pravila i uputstava Komisije i pravila i drugih akata ovlašćenih učesnika;
- 2) obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti uopšte ili sa pojedinim hartijama od vrijednosti;
- 3) davanje informacija i savjeta klijentima o cijeni hartija od vrijednosti i drugim okolnostima koje omogućavaju klijentu donošenje investicione odluke;
- 4) postupanje sa hartijama od vrijednosti koje su u vlasništvu klijenta u odnosu na nalog klijenta;
- 5) postupanje po nalogima klijenata u skladu sa redoslijedom prijema naloga utvrđenim njihovim pravilima;
- 6) vođenje knjige naloga i druge propisane dokumentacije;
- 7) obavještanje klijenta o poslu sklopljenom po njegovom nalogu;
- 8) izbjegavanje konflikta interesa sa klijentom;
- 9) organizaciju i unutrašnje poslovanje.

Član 10

Komisija vrši posrednu kontrolu berzi i ovlašćenih učesnika najmanje pet puta godišnje.

Posrednu kontrolu poslovanja berzi i ovlašćenih učesnika Komisija vrši pregledom godišnjeg i periodičnih izvještaja o poslovanju, koje berza i ovlašćeni učesnici dostavljaju na posebnim obrascima koje utvrđuje Komisija.

Periodični izveštaji o poslovanju ovlašćenih učesnika i berzi pripremaju se za periode januar – mart, januar – jun, januar – septembar i januar – decembar tekuće godine, a podnose se Komisiji najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka perioda na koji se izveštaj odnosi.

Komisija može zatražiti od berzi i ovlašćenih učesnika podnošenje odgovarajućih izvještaja o radu i u kraćim rokovima, kada to ocijeni cjelishodnim.

Berze i ovlašćeni učesnici su dužni da dostave Komisiji godišnji izvještaj o poslovanju, sa godišnjim računom praćenim izvještajem ovlašćenog revizora, do 30. aprila tekuće godine za prošlu godinu.

Izveštaji iz stava 2 ovog člana dostavljaju se Komisiji u pisanoj i elektronskoj formi.

Član 11

Ako Komisija posrednom kontrolom ustanovi nepravilnosti u poslovanju berzi i ovlašćenih učesnika, rješenjem im nalaže da ustanovljene nepravilnosti otklone u određenom roku.

Berze i ovlašćeni učesnici su dužni da otklone ustanovljene nepravilnosti u datom roku i da o tome pismeno obavijeste Komisiju. Uz odgovor, dužni su da prilože dokumentaciju i druge dokaze iz kojih se može utvrditi da su ustanovljene nepravilnosti otklonjene.

Kada Komisija utvrdi da su otklonjene utvrđene nepravilnosti, donosi zaključak da su berza i ovlašćeni učesnik postupili u skladu sa rješenjem Komisije o preduzimanju mjera i o prestanku potrebe za preduzimanjem daljih mjera prema tim licima.

Ako berze i ovlašćeni učesnik ne postupe po nalogu Komisije za otklanjanje nepravilnosti Komisija prema njima preduzima mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila.

Izuzetno od odredaba st. 1 do 4 ovog člana, ako su utvrđene nepravilnosti po svojoj prirodi neotklonjive, Komisija prema berzi i ovlašćenom učesniku može preduzeti mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila odmah nakon što utvrdi postojanje takvih nepravilnosti.

Kontrola poslovanja Centralne Depozitarne Agencije

Član 12

Kontrolom poslovanja Centralne Depozitarne Agencije Komisija kontroliše naročito:

- 1) primjenu zakona, pravila i uputstava Komisije i pravila i drugih akata Centralne Depozitarne Agencije;
- 2) otvaranje računa hartija od vrijednosti;
- 3) registraciju hartija od vrijednosti;
- 4) obavljanje poslova kliringa i saldiranja transakcija sa hartijama od vrijednosti;
- 5) prenos vlasništva nad hartijama od vrijednosti;
- 6) postupanje sa podnijetim zahtjevima za prijem i prestanak članstva u Centralnoj Depozitarnoj Agenciji;
- 7) obavljanje drugih poslova sa dematerijalizovanim hartijama od vrijednosti;
- 8) obračun i naplatu provizija i drugih naknada;
- 9) organizaciju i unutrašnje poslovanje.

Član 13

Komisija vrši posrednu kontrolu Centralne Depozitarne Agencije najmanje pet puta godišnje.

Posrednu kontrolu poslovanja Centralne Depozitarne Agencije Komisija vrši pregledom godišnjeg i periodičnih izvještaja o poslovanju, koje Centralna Depozitarna Agencija dostavlja na posebnim obrascima koje utvrđuje Komisija.

Periodični izještaji o poslovanju Centralne Depozitarne Agencije pripremaju se za periode januar – mart, januar – jun, januar – septembar i januar – decembar tekuće godine, a podnose se Komisiji najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka perioda na koji se izvještaj odnosi.

Komisija može zatražiti od Centralne Depozitarne Agencije podnošenje odgovarajućih izvještaja o radu i u kraćim rokovima, kada to ocijeni cjelishodnim.

Centralna Depozitarna Agencija je dužna da dostavi Komisiji godišnji izvještaj o poslovanju sa godišnjim računom praćenim izvještajem ovlašćenog revizora do 30. aprila tekuće godine za prošlu godinu.

Izvještaji iz stava 2 ovog člana dostavljaju se Komisiji u pisanoj i elektronskoj formi.

Član 14

Ako Komisija posrednom kontrolom ustanovi nepravilnosti u poslovanju Centralne Depozitarne Agencije, rješenjem joj nalaže da ustanovljene nepravilnosti otkloni u određenom roku.

Centralna Depozitarna Agencija je dužna da otkloni ustanovljene nepravilnosti u datom roku i da o tome pismeno obavijesti Komisiju. Uz odgovor, dužna je da priloži dokumentaciju i druge dokaze iz kojih proističe da su ustanovljene nepravilnosti otklonjene.

Kada Komisija utvrdi da su otklonjene utvrđene nepravilnosti, donosi zaključak da je Centralna Depozitarna Agencija postupila u skladu sa rješenjem Komisije o preduzimanju mjera i o prestanku potrebe za preduzimanje daljih mjera prema njoj.

Ako Centralna Depozitarna Agencija ne postupi po nalogu Komisije za otklanjanje nepravilnosti Komisija prema njoj preduzima mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila.

Izuzetno od odredaba st. 1 do 4 ovog člana, ako su utvrđene nepravilnosti po svojoj prirodi neatklonjive, Komisija prema Centralnoj Depozitarnoj Agenciji može preduzeti mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila odmah nakon što utvrdi postojanje takvih nepravilnosti.

Sprovođenje postupka neposredne kontrole

Član 15

Rješenje o neposrednoj kontroli lica iz člana 1 ovih pravila (u daljem tekstu: kontrolisana lica) donosi predsjednik Komisije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, član Komisije može obaviti neposrednu kontrolu lično i bez posebnog rješenja predsjednika Komisije.

Član 16

Neposrednu kontrolu Komisija vrši na licu mjesta, u prostorijama kontrolisanog lica ili drugog lica kod koga opravdano očekuje da može pribaviti podatke i činjenice u vezi sa kontrolom, uvidom u registre, druge evidencije, poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na predmet kontrole.

Prilikom sprovođenja kontrole, kontrolori Komisije imaju pravo da, bez ograničenja, kopiraju ili privremeno oduzmu originalne poslovne knjige, finansijske i druge izvještaje, saopštenja i drugu dokumentaciju, kao i da koriste i privremeno oduzmu elektronska i druga sredstva komunikacije instalirana kod kontrolisanog lica.

U slučaju da kontrolori Komisije oduzmu originalne poslovne knjige, finansijske i druge izvještaje, saopštenja i drugu dokumentaciju, o privremenom oduzimanju dokumentacije ili elektronskog ili drugog sredstva komunikacije izdaju potvrdu.

Potvrda iz stava 3 ovog člana sadrži spisak oduzete dokumentacije ili elektronskog ili drugog sredstva komunikacije, datum oduzimanja, potpis lica od kojeg su dokumentacija ili elektronska ili druga sredstva komunikacije oduzeta i potpis lica koje je dokumentaciju oduzelo.

Komisija ima pravo da, pri vršenju neposredne kontrole, traži potrebna objašnjenja od odgovornih lica u kontrolisanom licu u vezi sa podacima i činjenicama o njihovom poslovanju sa hartijama od vrijednosti. Odgovorna lica su obavezna da Komisiji daju potrebna objašnjenja.

Izjave i objašnjenja se mogu uzimati i od drugih lica koja su zaposlena u kontrolisanom licu, kao i od lica koja, po nekom drugom osnovu, obavljaju poslove za kontrolisano lice, a za koje Komisija smatra da raspolažu informacijama od značaja za sprovođenje kontrole poslovanja.

Izjave i objašnjenja se mogu zahtijevati pismeno ili se mogu uzeti u zapisnik na licu mjesta – u prostorijama kontrolisanog lica ili pozivanjem odgovornog lica u prostorije Komisije.

Komisija može izvršiti kontrolu i ako odgovorno lice kontrolisanog lica nije prisutno prilikom vršenja kontrole.

Ako kontrolu po mišljenju Komisije nije moguće sprovesti bez prisustva odgovornog lica kontrolisanog lica, kontrolor Komisije na licu mjesta može ostaviti poziv odgovornom licu da u određeno vrijeme bude prisutno radi vršenja nadzora.

Kontrolisano lice je dužno da obezbijedi da, na zahtjev Komisije, u vrijeme kada kontrolori Komisije vrše kontrolu poslovanja u prostorijama kontrolisanog lica, budu prisutna odgovorna lica u kontrolisanom licu, koja mogu dati izjave i objašnjenja u vezi sa predmetom kontrole.

Član 17

Ako kontroloru Komisije bude onemogućeno da izvrši kontrolu poslovanja uskraćivanjem mogućnosti da pregleda akte, poslovne knjige, izvode sa računa i drugu dokumentaciju ili na bilo koji drugi način, kontrolor o tome sastavlja zapisnik.

Na osnovu zapisnika iz stava 1 ovog člana Komisija može protiv kontrolisanog lica preduzeti mjeru suspenzije dozvole za rad do omogućavanja predmetne kontrole.

Član 18

Ako je u toku sprovođenja postupka neposredne kontrole potrebno odlučiti o pitanjima koja se tiču postupka nadzora ili je potrebno da kontrolisano lice preduzme neku radnju, kontrolor Komisije može zaključkom odlučiti o pitanjima koja se tiču postupka nadzora i naložiti kontrolisanom licu izvršenje potrebne radnje i rok u kojem se ta radnja ima izvršiti.

Kontrolor Komisije koji vrši kontrolu kontrolisanog lica može zaključkom naložiti kontrolisanom licu da privremeno obustavi izvršenje određenih radnji do završetka nadzora.

Kontrolori mogu, u toku nadzora, zaključkom privremeno zabraniti upotrebu poslovnih prostorija, uređaja i drugih sredstava za rad. Privremena zabrana upotrebe poslovnih prostorija može da traje onoliko koliko je neophodno da se sprovede kontrola, ali ne duže od tri dana od dana uručenja zaključka.

Član 19

Nakon sprovedene neposredne kontrole, Komisija na licu mjesta, ili najkasnije u roku od tri dana od dana okončanja neposredne kontrole, sastavlja zapisnik o izvršenoj kontroli i dostavlja ga kontrolisanom licu, radi stavljanja primjedaba.

U zapisnik o izvršenoj kontroli Komisija unosi nalaze kontrole.

Kontrolisano lice može staviti primjedbe na zapisnik o izvršenoj kontroli pri njegovom potpisivanju na licu mjesta ili pismenim podneskom Komisiji u roku od tri dana od dana njegovog prijema ako zapisnik nije potpisan na licu mjesta.

Komisija provjerava primjedbe na zapisnik i, kada ocjeni da je to potrebno, sastavlja dopunu na zapisnik, koju dostavlja kontrolisanom licu u roku od tri dana od dana prijema primjedbi.

Ako Komisija ne dostavi dopunu na zapisnik kontrolisanom licu u utvrđenom roku, smatra se da je njegove primjedbe ocijenila kao neosnovane.

Član 20

Ako svojim nalazima Komisija utvrdi da nije bilo nepravilnosti u poslovanju kontrolisanog lica i kada kontrolisano lice, u roku propisanom ovim pravilima, svojim primjedbama osnovano ospori nalaze iz zapisnika o izvršenoj kontroli o nepravilnostima u poslovanju, Komisija donosi zaključak da je kontrolisano lice u vezi sa predmetom kontrole poslovalo u skladu sa propisima.

Ako kontrolisano lice u propisanom roku ne dostavi primjedbe na zapisnik ili primjedbama osnovano ne ospori nalaze zapisnika kojima je konstatovana nepravilnost u poslovanju sa hartijama od vrijednosti, Komisija donosi rješenje o preduzimanju mjera kojim kontrolisanom licu nalaže da, u određenom roku, preduzme jednu ili više mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Član 21

Kontrolisano lice je dužno da, u roku utvrđenom rješenjem o preduzimanju mjera, dostavi dokumentaciju i dokaze o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti.

Rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i trajanje preduzete mjere određuje se u zavisnosti od prirode preduzete mjere, kao i od utvrđene nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u poslovanju, odnosno dok postoje razlozi za trajanje izrečene mjere.

Kontrolisano lice, u toku trajanja roka za otklanjanje utvrđene nepravilnosti, može da podnese zahtjev za produženje utvrđenog roka za otklanjanje nepravilnosti.

Komisija može zaključkom produžiti rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Protiv ovog zaključka nije dozvoljena posebna žalba.

Kada Komisija utvrdi da su otklonjene utvrđene nepravilnosti, donosi zaključak da je kontrolisano lice postupilo u skladu sa rješenjem Komisije o preduzimanju mjera i o prestanku potrebe za preduzimanjem daljih mjera prema kontrolisanom licu.

Ako kontrolisano lice ne postupi po nalogu Komisije za otklanjanje nepravilnosti utvrđenih neposrednom kontrolom, Komisija prema njemu preduzima mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila.

Izuzetno od člana 20 stav 2. ovih pravila i st. 1 do 6. ovog člana, ako su nepravilnosti utvrđene neposrednom kontrolom po svojoj prirodi neotklonjive, Komisija može prema kontrolisanom licu preduzeti mjere u skladu sa članom 22 ovih pravila odmah nakon što utvrdi postojanje takvih nepravilnosti.

Preduzimanje mjera

Član 22

Kada kontrolisano lice ne otkloni nepravilnosti utvrđene posrednom kontrolom ili ne postupi po nalogu Komisije za otklanjanje nepravilnosti utvrđenih neposrednom kontrolom, kao i kada Komisija utvrdi da su nepravilnosti po svojoj prirodi neotklonjive, Komisija donosi sljedeća rješenja o preduzimanju mjera:

- 1) rješenje o isključenju iz trgovine na berzi određenih hartija od vrijednosti;
- 2) rješenje o zabrani kotiranja na berzi određenih hartija od vrijednosti;
- 3) rješenje o skidanju sa kotacije na berzi određenih hartija od vrijednosti;
- 4) rješenje o privremenoj ili trajnoj zabrani ovlašćenog učesnika da trguje sa određenim hartijama od vrijednosti;
- 5) rješenje o privremenoj zabrani obavljanja pojedinih poslova iz dozvole za rad;
- 6) rješenje o privremenoj ili trajnoj zabrani ovlašćenom učesniku da upravlja portfeljom hartija od vrijednosti;
- 7) rješenje o izricanju mjere opomene berzi, ovlašćenom učesniku ili Centralnoj Depozitarnoj Agenciji zbog nepravilnosti u poslovanju;
- 8) rješenje o javnom objavljivanju da ovlašćeni učesnik krši propise u poslovanju sa hartijama od vrijednosti;
- 9) rješenje kojim se razrješava izvršni direktor berze, ovlašćenog učesnika ili Centralne Depozitarne Agencije;
- 10) rješenje o poništenju rješenja o odobrenju prospekta za javnu ponudu emisije hartija od vrijednosti;
- 11) rješenje o poništenju određene transakcije sa hartijama od vrijednosti;
- 12) rješenje o privremenoj zabrani raspolaganja hartijama od vrijednosti upisanih u Centralni registar Centralne Depozitarne Agencije;
- 13) rješenje o privremenom odlaganju saldiranja određene transakcije sa hartijama od vrijednosti;
- 14) rješenje o privremenoj obustavi saldiranja određene transakcije sa hartijama od vrijednosti;

- 15) rješenje o privremenoj zabrani raspolaganja novčanim sredstvima uplaćenim na odgovarajući račun Centralne Depozitarne Agencije za saldiranja transakcije sa hartijama od vrijednosti;
- 16) rješenje o izricanju opomene, predlaganju novčane ili druge kazne ili izricanju mjere suspenzije ili oduzimanja dozvole za rad fizičkim licima – brokerima ili dilerima zbog nezakonitosti ili nepravilnosti u radu;
- 17) rješenje kojim se odboru direktora ili izvršnom direktoru kontrolisanog lica predlaže da preispita odgovornost pojedinih zaposlenih lica zbog nepravilnosti u poslovanju sa hartijama od vrijednosti i prema njima preuzmu odgovarajuće mjere;
- 18) rješenje o suspendovanju, odnosno oduzimanju dozvole za rad berzi, ovlašćenom učesniku ili Centralnoj Depozitarnoj Agenciji;
- 19) rješenja o preduzimanju bilo kojih drugih mjera za koje Komisija ocijeni da se njima na najbolji način obezbjeđuje otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju sa hartijama od vrijednosti.

Rješenje o oduzimanju dozvole za rad berzi, ovlašćenom učesniku ili Centralnoj Depozitarnoj Agenciji Komisija može donijeti tek nakon sprovođenja neposredne kontrole.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, Komisija može oduzeti dozvolu za rad i bez neposredne kontrole kada utvrdi da ova lica najmanje šest mjeseci ne obavljaju poslove za koje su dobila dozvolu za rad.

Ako Komisija prema kontrolisanom licu izrekne mjeru privremene zabrane obavljanja određenih poslova ili mjeru suspenzije dozvole za rad, rok početka sprovođenja izrečene mjere utvrđuje se u rješenju Komisije.

Preduzete mjere privremene zabrane obavljanja određenih poslova sa hartijama od vrijednosti ili mjere suspenzije dozvole za rad ne utiču na realizaciju transakcija sa hartijama od vrijednosti zaključenih prije izricanja ovih mjera, kao ni na prava, obaveze ili odgovornosti nastalih iz takvih transakcija.

Kontrolori Komisije

Član 23

Za sprovođenje kontrole iz ovih pravila Komisija ovlašćuje određeno lice - kontrolora.

Kontrolori su, po funkciji, članovi Komisije, a mogu biti i sekretar Komisije, lica stalno zaposlena u Komisiji i, izuzetno, druga lica koja Komisija odredi.

Kontrolor ima službenu legitimaciju.

Član 24

Kontrolor je samostalan u vršenju kontrole i svoju funkciju obavlja u skladu sa zakonom, ovim pravilima i drugim aktima Komisije.

Član 25

Službena legitimacija kontrolora je javna isprava kojom se dokazuje ovlašćenje kontrolora za vršenje kontrole.

Izgled službene legitimacije kontrolora utvrđuje Komisija posebnim uputstvom.

O izdatim službenim legitimacijama kontrolora Komisija vodi posebnu evidenciju.

Član 26

Kontrolor je dužan da prije početka kontrole pokaže službenu legitimaciju licu kod koga vrši kontrolu.

Član 27

Službena legitimacija kontrolora se zamjenjuje ako:

- 1) zbog dotrajalosti ili oštećenja postane neupotrebljiva;
- 2) kontrolor promijeni ime ili prezime.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, kontrolor je dužan da preda legitimaciju koja se zamjenjuje.

Ako se službena legitimacija izgubi ili na drugi način nestane, izdaje se nova. U ovom slučaju kontrolor je dužan da prethodno podnese dokaz o oglašavanju ranije izdate službene legitimacije nevažećom.

Član 28

Službena legitimacija prestaje da važi:

- 1) ako kontroloru prestane funkcija kontrolora prestankom radnog odnosa u Komisiji ili po odluci Komisije;
- 2) ako se izvrši njena zamjena; i
- 3) ako se izda nova.

Član 29

Zamijenjene, oštećene i vraćene službene legitimacije kontrolora uništava komisija koju imenuje predsjednik Komisije.

Prelazne i završne odredbe

Član 30

Do donošenja uputstva iz člana 25 stav 2 ovih pravila, primjenjivaće se legitimacije kontrolora izrađene u skladu sa Pravilima o kontroli poslovanja sa hartijama od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 16/01 i 18/03).

Član 31

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovih pravila okončaće se po odredbama ovih pravila.

Član 32

Stupanjem na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila o kontroli poslovanja sa hartijama od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 16/01 i 18/03).

Član 33

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 01/1-1890/2-06

Podgorica, 16. april 2007. godine

PREDSJEDNIK KOMISIJE

dr Zoran Đikanović